

Марга Кломпе: учен, политик и застъпник на лицата в неравностойно положение (1912—1986 г.)



Марга Кломпе е учен и учител, участник в нидерландската съпротива по време на Втората световна война. Тя става член на парламента на Нидерландия през 1948 г. и е сред преговарящите по Всеобщата декларация за правата на човека на ООН.

През 1952 г. Кломпе става първата жена член на Общата асамблея на Европейската общност за въглища и стомана — предшественик на Европейския парламент. В асамблеята тя дава своя принос за изготвянето на Римския договор. През 1956 г. Марга Кломпе става първата жена министър в Нидерландия, като едно от нейните постижения е първият в страната закон за всеобщата социална закрила.

Ранни години

Маргарета Албертина Мария (Марга) Кломпе е родена на 16 август 1912 г. в Арнхем, Нидерландия. Тя е второто от пет деца в семейството на Йоханес Кломпе, който притежава магазин за канцеларски материали, и Урсула Верданг, първо поколение имигрантка от Германия.

Когато бащата на Кломпе се разболява и губи бизнеса си през 30-те години на 20 век, семейството изпада в бедност. Личният опит по отношение на бедността оказва силно въздействие върху Кломпе. Тя се превръща в застъпник на маргинализираните групи и лицата в неравностойно положение.

Блестящата в учението Марга Кломпе постъпва в университета в Утрехт през 1929 г., където през 1937 г. получава магистърска степен. Преподава физика и химия в гимназията за момичета Mater Dei („Божията майка“) в Неймеген между 1932 г. и 1939 г., като получава докторска степен по математика и физика през 1941 г. През

следващата година започва да изучава медицина, но Втората световна война ѝ попречва да завърши обучението си. Марга Кломпе се присъединява към нелегалната съпротива в Нидерландия, където става лидер и изгражда широка мрежа от жени доброволци.

Ролята на пионер за жените в политиката

След края на войната Кломпе се насочва към политиката — една необичайна роля за жените по това време. Член на Католическата народна партия, тя полага клетва като член на долната камара на парламента на Нидерландия — Камарата на общините — през август 1948 г. Кломпе е член на делегацията на Нидерландия в ООН, където работи в Третия комитет на Общото събрание на ООН, който се занимава с правата на човека и хуманитарните въпроси, и участва в преговорите по Всеобщата декларация за правата на човека.

Тя става първата жена член на Общата асамблея на Европейската общност за въглища и стомана — предшественик на Европейския парламент. Първата сесия на тази асамблея се провежда през 1952 г. Преди да започне провеждането на преки избори през 1979 г., членовете на Общата асамблея са делегати от националните парламенти. През 1955 г. Кломпе е назначена в работна група, създадена от Общата асамблея, която се занимава с подобряване на упражняването на правомощията на Европейската общност за въглища и стомана и тяхното разширяване и със създаването на единен пазар извън сектора на въглищата и стоманата.

През 1956 г. Кломпе напуска Общата асамблея, за да се присъедини към нидерландското лявоцентристко коалиционно правителство с министър-председател Вилем Дреес, като става първата жена министър в историята на страната. Като министър на социалната дейност едно от нейните най-важни постижения е Общият закон за помощта, който заменя предишния закон за бедността. Законодателството, което влиза в сила през 1965 г., превръща социалната закрила в право на всеки. Марга Кломпе се стреми да премести акцента от благотворителността към укрепване на предоставянето на социална закрила от държавата.

Част от нейното наследство са и Законът за жилищата на възрастните хора, който е свързан с проблема със застаряването на населението на Нидерландия, и законът в подкрепа на хората, които живеят като номади (Caravan Bill). Марга Кломпе е министър на културата, отдиха и социалната дейност между 1966 г. и 1971 г. в кабинета на министър-председателя Пит де Йонг. През 1971 г. тя получава титлата държавен министър — почест, която в Нидерландия се оказва на заслужили политици в края на тяхната кариера.

Дори след като напуска политиката, Кломпе продължава да се бори за международна справедливост и социална отговорност, включително като критикува режима на апартейд в Южна Африка. Кломпе е силно вярваща католичка. Папа Павел Шести я назначава за председател на Нидерландската национална комисия за справедливост и мир, а освен това тя е една от основателките на Съюза на католичките висшистки и на Женската католическа доброволческа служба.

Марга Кломпе се радва на уважение и възхищение, тъй като е жена със силна вяра, хуманност и лични убеждения. Високото уважение към нея се изразява и във факта, че много улици, училища и здравни заведения в Нидерландия носят нейното име. Марга Кломпе умира на 28 октомври 1986 г. в Хага.